

transferGo

УКРАЇНЦІ У ПОЛЬЩІ

ДОВІДНИК 2022

ВСТУП

Цей довідник створений співробітниками компанії TransferGo для громадян України, які планують або переїхали в Польщу. Ця країна вже багато років залишається основним напрямком трудової міграції українців. А від початку війни в Україні Польща прихистила мільйони українських біженців.

У перші тижні в новій країні людині треба вирішити багато справ, пов'язаних з оформленням різних документів, пошуком житла та роботи, вивченням мови. В цьому довіднику ви знайдете інформацію щодо широкого кола питань: від отримання візи, оформлення PESEL, відкриття рахунку у польському банку, видів договорів при влаштуванні на роботу до купівлі автомобіля, користування громадським транспортом і вивчення польської мови. Сподіваємося, що цей довідник полегшить процес адаптації у Польщі.

Все буде Україна!

Команда TransferGo

ЗМІСТ

Підстави для в'їзду у Польщу (безвізовий режим, національна віза)	4
Чи потрібно ставати на консульський облік українцям?	6
Що таке PESEL і як його отримати?	8
Як відкрити рахунок у польському банку?	9
Як переказати гроші з Польщі на картку українського банку?	10
Види договорів при влаштуванні на роботу	11
Зарплата та податки: чим відрізняється брутто від нетто?	13
Оформлення соціальної допомоги від держави	15
Медичні послуги в Польщі та придбання ліків за рецептом	16
Як оформити власний бізнес у Польщі?	18
Підстави для довготривалого перебування у Польщі	21
Оренда житла	24
Купівля житла: іпотека у Польщі для українців	26
Як купити квитки на громадський транспорт та як ними користуватися?	28
У Польщі на своєму авто	30
Як купити та зареєструвати автомобіль?	32
Як вивчити польську мову?	34
Стислий українсько-польський розмовник	35
Корисні інтернет-посилання та контакти	36
Про TransferGo	39

Підстави для в'їзду у Польщу (безвізовий режим, національна віза)

Безвізовий режим із Польщею

З 2017 року громадяни України отримали можливість подорожувати Європою, в тому числі в Польщу, без оформлення візи. Скористатися безвізовим режимом можна за наявності біометричного закордонного паспорта. Його термін дії має бути не менше 3 місяців від дати поїздки. Термін перебування за безвізом – 90 днів протягом останніх 180 днів. [Тут](#) калькулятор для розрахунку днів по безвізу.

При перетині кордону Прикордонна служба Польщі також може вимагати документи, що підтверджують:

- мету поїздки (туризм, ділова поїздка, навчання, робота);
- наявність фінансів для покриття витрат на час перебування в країні;
- наявність місця проживання (бронь готелю, хостелу);
- можливість залишити країну (зворотний квиток).

Через війну Польща спростила процес перетину кордону для громадян України. Проте тим, хто планує систематично виїжджати та заїжджати до Польщі, потрібно враховувати стандартні вимоги пересування за безвізовим режимом.

Національна польська віза

Щоб отримати право легально перебувати на території Польщі понад 90 днів протягом останніх пів року, необхідно оформити національну польську візу. Вона видається терміном до 1 року. Крім того, національна польська віза дає право перебувати у країнах Шенгену до 90 днів протягом останніх 180 днів.

Для громадян України національна польська віза видається безкоштовно. Для отримання візи необхідно зібрати пакет документів:

- заповнена та підписана анкета (завантажити можна на сайті secure.e-konsulat.gov.pl/);
- кольорове фото 4,5 x 3,5 сантиметри (фото має бути зроблено не раніше, ніж 6 місяців тому, 70-80% зображення має займати обличчя);
- оригінал та копія закордонного паспорта, виданого протягом останніх 10 років, що діє не менше ніж 3 місяці від дати передбачуваної поїздки, з як мінімум двома чистими сторінками для віз;
- страховка (список компаній, чиї страховки підходять для отримання візи, можна знайти [тут](#));
- копія паспорта громадянина України;
- документи, що підтверджують мету перебування на території Польщі.

Цілі поїздки до Польщі можуть бути різні: робота, навчання, підприємництво, стажування, возз'єднання сім'ї та інші. Відповідно документи для підтвердження потрібні різні. Громадяни України найчастіше подаються на візу з метою навчання чи роботи.

Візу з позначкою «студентська» можуть одержати студенти на очній формі навчання або ті, хто планує проходити підготовчий курс в університеті. Пакет документів на візу включає:

- документ про зарахування до навчального закладу;
- підтвердження оплати навчання (якщо платне навчання);
- документи, що підтверджують наявність необхідних для проживання у Польщі коштів на весь термін дії візи (для неповнолітніх відповідні довідки мають надати батьки).

Якщо мета знаходження у Польщі – робота, то підтвердженням можуть бути такі документи:

- довідка з реєстру заявок на сезонну роботу, зареєстрована у Бюро з працевлаштування Польщі, яка дає право на отримання візи на строк не більше 9 місяців для виконання сезонних робіт;
- заява про намір доручити роботу іноземцю (Oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cizoziemcowi), яку оформляє роботодавець. Вона дає право на отримання візи на строк до року для виконання несезонної роботи;
- дозвіл на роботу на території Республіки Польща (Zezwolenie na pracę typ A), виданий воєводою за місцем реєстрації особи, яка доручає виконання роботи. Цей дозвіл дає право на отримання візи до року без коридорів (проміжків часу, коли не можна отримати візу).

Докладніша інформація про отримання національної польської візи [тут](#).

З 2021 року у Польщі діє програма Poland. Business Harbour. Вона призначена для ІТ-фахівців, стартапів та інвестиційних проєктів. Візові анкети учасників Poland. Business Harbour розглядаються у першу чергу. Подрообиці участі у програмі [тут](#).

Як подати документи на візу та де отримати готову візу?

Зазвичай подавати документи необхідно було до одного з польських консульств в Україні відповідно до територіальної юрисдикції. Проте через війну документи поки приймають лише у [консульстві у Львові](#) за адресою вул. І.Франка, 108. Перед поданням документів необхідно зареєструватися в системі e-Konsulat secure.e-konsulat.gov.pl та забронювати дату та час відвідування консульства.

Рішення про видачу візи зазвичай ухвалюється протягом 30 днів. Якщо воно позитивне, то забрати паспорт із візою можна:

- у консульстві особисто, через члена сім'ї чи особу, уповноважену нотаріусом;
- можна зробити запит на передачу паспорта до Посольства України у Варшаві або Генерального консульства України у Польщі. Для цього потрібно надіслати листа на e-mail wiza.lwow@msz.gov.pl, вказавши прізвище, ім'я, дату народження власника паспорта, номер паспорта та розташування консульства, куди передати паспорт;
- можна зробити запит на надсилання документа Новою Поштою. У листі на e-mail wiza.lwow@msz.gov.pl треба зазначити дані власника паспорта, номер документа, а також адресу, куди надіслати, та номер телефону одержувача. Також потрібно додати скан документа, що засвідчує особу.

Консульство може відмовити у видачі візи. Наприклад, якщо особа у списку SIS (Schengen Information System – список осіб, яким заборонено в'їзд до Шенгенської зони) або надані документи виявилися помилковими або неправильно оформленими. Також відмовити можуть, якщо консульство вважає підстави для в'їзду до Польщі недостатні. Іноді це може бути наслідком бюрократичної помилки. Тому у разі відмови у видачі візи протягом 14 днів можна подати заяву про перегляд рішення.

Чи потрібно ставати на консульський облік українцям?

Навіщо ставати на консульський облік?

Консульський облік – це реєстрація інформації про місцеперебування громадянина України на території іноземної держави. Дані вносяться до відомчої інформаційної системи Міністерства закордонних справ України. Залежно від того, як довго громадянин планує знаходитись на території іноземної держави, можна стати на тимчасовий чи постійний консульський облік.

Офіційно консульський облік потрібний для того, щоб забезпечити безпеку у разі стихійного лиха, революцій та інших надзвичайних подій. Також, якщо людина стоїть на обліку, вона зможе брати участь в українських виборах, перебуваючи на території іноземної держави.

Але найактуальнішою причиною постановки на консульський облік є можливість заїжджати на територію України автомобілем з європейською реєстрацією. Наприклад, українець придбав автомобіль у Європі та став на тимчасовий консульський облік. Тепер він може перебувати в Україні з цією машиною до 60 днів за один рік.

Порядок постановки на консульський облік

Особи, які досягли 16-річного віку, подають заяву особисто. Щоб поставити на облік дитину до 16 років, заяву подають батьки чи законні опікуни. Консульський збір під час постановки на облік становить 18 євро. Дітей віком до 16 років ставлять на облік безкоштовно. Якщо потрібно поставити на облік терміново, консульський збір стягується в подвійному розмірі. Термін розгляду документів становить 10 робочих днів.

Для встановлення на консульський облік необхідно підготувати пакет документів:

- заяву (можна завантажити [тут](#))
- фото 10 x 15 сантиметрів, обличчя повинне займати від 70% до 80% зображення, білий або світло-сірий фон;
- оригінал та копія закордонного паспорта;
- копія паспорта громадянина України чи іншого документа з інформацією про місце народження;
- копія довідки про реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання чи паспорта громадянина України у вигляді книжечки з інформацією про місце проживання в Україні для тимчасового обліку або копія сторінки закордонного паспорта з відміткою, що підтверджує факт оформлення документів для виїзду за кордон на постійне проживання, для постійного обліку;
- копія дозволу, виданого іноземною державою, що підтверджує право проживання у цій державі;
- копія документа, виданого іноземною державою, що підтверджує адресу місця проживання громадянина України на території цієї держави;
- копію документа про оплату консульського збору.

Подавати документи необхідно до Консульства України, на території відповідальності якого людина проживає. Не можна стояти на обліку у двох консульствах одночасно.

Подавати документи потрібно безпосередньо до консульства. Прийом відбувається за попереднім записом або у порядку живої черги. Цю інформацію слід уточнювати для кожної дипломатичної установи. Адреси консульств у різних країнах світу можна знайти на [сайті](#) МЗС України. Адреси консульств у Польщі можна знайти в цьому довіднику у розділі “Корисні інтернет-посилання та контакти”. Документи також можна надіслати поштою.

Консульський облік дітей з України

Обов'язковий консульський облік передбачений для усиновлених дітей віком до 18 років – громадян України, які тимчасово чи постійно проживають за кордоном.

Через війну Україну залишила велика кількість дітей, тож у березні 2022 року Кабінет Міністрів затвердив спеціальну постанову, згідно з якою мають бути обов'язково поставлені на консульський облік певні категорії дітей:

- діти до 16 років, які виїхали за межі України у супроводі одного з батьків без наявності згоди іншого з батьків або у супроводі баби, діда, сестри, брата, мачухи, вітчима чи інших людей, яких уповноважив лише один із батьків дитини;
- діти до 18 років, які до виїзду за кордон проживали в будь-якій установі для дітей (незалежно від того, мають вони статус дитини-сироти чи дитини позбавленої батьківського піклування);
- діти до 18 років, влаштовані у сім'ї патронатних вихователів;
- діти до 18 років, передані під опіку, піклування, влаштовані до прийомних сімей або дитячих будинків сімейного типу.

Щоб поставити дітей на консульський облік, необхідно підготувати такі документи:

- фотографію розміром 3,5 x 4,5 сантиметри (зображення обличчя повинне становити від 70% до 80% загальної площі фотографії, фон білий або світло-сірий);
- закордонний паспорт та паспорт громадянина України, видані на ім'я дитини (за наявності);
- свідоцтво про народження дитини;
- документ, виданий компетентними органами іноземної держави, що підтверджує перебування та адресу місця проживання дитини на території цієї держави (за наявності);
- оригінал паспорта громадянина України або закордонного паспорта людини, з якою приїхала дитина;
- документи, що підтверджують повноваження на супровід та представництво інтересів дитини за кордоном.

Щоб поставити дитину на облік, необхідно подати пакет документів до відповідного консульства. А в Польщі розробили сервіс konsulat-ukrainy.pl/register, за допомогою якого можна поставити дитину на облік в режимі онлайн. Для цього необхідно мати скани або фотографії всіх потрібних документів.

Що таке PESEL і як його отримати?

Польський PESEL – це аналог українського ідентифікаційного податкового номера (ІПН). Наявність PESEL спрощує доступ до сфери охорони здоров'я, соціальної допомоги, системи освіти, дозволяє працевлаштуватися та навіть створити компанію у Польщі. Польський ідентифікаційний номер можуть отримати дорослі та діти.

З березня у Польщі почали видавати PESEL українцям за спрощеною процедурою. Нею можуть скористатися українські громадяни, які перетнули безпосередньо українсько-польський кордон після 24 лютого 2022 року, а також ті, хто виїхав з України після початку війни, а потім прибув до Польщі.

Для отримання PESEL потрібно мати фотографію розміром 3,5 x 4,5 сантиметри та документ, що засвідчує особу. Заяву на отримання PESEL громадянин подає особисто, дітям до 12 років бути присутніми необов'язково. Послуга надання ідентифікаційного номера безкоштовна.

Подати заяву можна в Urząd (ужонд) – місцевий орган влади. Процедура отримання PESEL включає:

- заповнення заяви двома мовами: польською та українською або польською та російською;
- перевірка документів, що підтверджують особу заявника;
- зняття відбитків пальців.

Відразу після цього громадянин отримує документ зі своїм PESEL.

Одночасно з отриманням PESEL українці віком від 18 років можуть підтвердити довірений профіль (profil zaufany) – цифровий інструмент, аналогічний українському електронному цифровому підпису. Для цього потрібно мати польський номер телефону та адресу електронної пошти. Довірений профіль можна використовувати для підтвердження особистості в режимі онлайн. Докладніше про довірений профіль можна прочитати [тут](#).

Як відкрити рахунок у польському банку?

Банківський рахунок в польському банку дає можливість громадянину України:

- отримувати зарплату від польського роботодавця;
- розраховуватися за товари та послуги;
- користуватися інтернет-банкінгом, наприклад, для поповнення рахунку телефону польського оператора;
- отримувати соціальну допомогу, передбачену польським законодавством;
- переказувати кошти на українську банківську картку.

Щоб відкрити рахунок у польському банку, потрібно прийти у відділення та надати низку документів. У різних банків різні вимоги. Практично в будь-якому можна відкрити рахунок, якщо у вас є:

- посвідчення особи (закордонний паспорт);
- PESEL;
- польський номер телефону;
- адреса проживання у Польщі.

Різні банківські установи пропонують різні умови відкриття рахунку. Найбільші банки Польщі:

- PKO BP
- Pekao SA
- Bank Credit Agricole
- Grupa SGB
- ING Bank Śląski
- BNP Paribas
- Millennium
- Santander

Важливо! Більшість банків не видають пластикову банківську картку відразу, а надсилають поштою через кілька днів. У деяких банках працюють гарячі лінії українською, номери можна подивитися на офіційних сайтах. Додатки для інтернет-банкінгу деяких банків також доступні українською мовою.

Як переказати гроші з Польщі на картку українського банку?

Переказати гроші з Польщі в Україну можна різними способами. Але найшвидший та найнадійніший – за допомогою сервісу TransferGo. Для того, щоб переказати кошти в Україну, треба мати банківський рахунок у Польщі.

Переказ коштів за допомогою сервісу TransferGo можна зробити на [сайті](#) або через [додаток](#). Гроші можна відправити на картку будь-якого українського банку. Кошти надходять отримувачу за лічені хвилини.

Переваги:

- додаток українською та російською мовою;
- ви відразу бачите курс та суму, яку отримає одержувач;
- вам не потрібно шукати відділення для здійснення переказу;
- кошти надходять на рахунок одержувача дуже швидко;
- please change it so we have it one line: “у випадку питань ви можете зв’язатися з україномовною службою підтримки;
- надійна компанія, послугами якої користуються вже 4 мільйони людей.

Види договорів при влаштуванні на роботу

Підприємства у Польщі пропонують різні умови працевлаштування. Робота та всі деталі, пов'язані з її виконанням, фіксуються у договорі між роботодавцем та працівником. Такі угоди, залежно від виду, регулюються або Трудовим Кодексом (Kodeks pracy), або Цивільним Кодексом (Kodeks cywilny).

Трудовий договір (umowa o pracę) та його види

Трудовий договір (umowa o pracę) регулюється Трудовим Кодексом Польщі (Kodeks pracy). Цей договір передбачає високий ступінь відповідальності роботодавця та повний соцпакет для працівника. Період, відпрацьований за трудовим договором, входить у загальний стаж роботи. Згідно з Трудовим Кодексом, робочий день триває 8 годин з 30-тихвилинною перервою, а з урахуванням понаднормових – не більше 12 годин. Зарплата має бути не нижчою за мінімальну по країні (у 2022 році 3010 злотих на місяць або 19,70 злотих на годину брутто, тобто до вирахування податків). Трудовий договір включає надання оплачуваної відпустки тривалістю від 20 днів, оплату лікарняного, оплату понаднормових годин за підвищеною ставкою, компенсацію за роботу, не передбачену договором.

Залежно від терміну дії трудові договори мають свої особливості:

- Безстроковий трудовий договір (umowa o pracę na czas nieokreślony): щоб розірвати такий договір, роботодавець або працівник зобов'язаний повідомити другу сторону за 1 або за 3 місяці залежно від стажу роботи;
- Трудовий договір на певний термін (umowa o pracę na czas określony): дія договору закінчується в зазначений у документі термін, може бути продовжений двічі, при третьому продовженні переходить у статус безстрокового;
- Договір на випробувальний термін (umowa na okres próbny): максимальний термін 3 місяці, достроково розірвати можна з попередженням за 3 дні, 1 або 2 тижня в залежності від строку дії договору, відсутня гарантія подальшого працевлаштування.

У трудовому договорі обов'язково має бути така інформація:

- дані роботодавця та працівника;
- вид договору (на випробувальний термін, визначений термін чи безстроковий);
- термін дії (початок та закінчення договору, для безстрокового – лише початок);
- умови роботи (місце, графік, обсяг роботи, відпустка та ін.);
- розмір зарплати.

Бажано в договорі прописати такі деталі, як оплата понаднормових, оплата за працю, не передбачену договором, особливі умови праці (при необхідності), процедуру внесення змін або розірвання договору.

Договори цивільно-правового характеру (umowa zlecenie, umowa o dzieło)

Договір-доручення (umowa zlecenie) регламентується Цивільним Кодексом (Kodeks cywilny). Такий контракт укладають на певний обсяг робіт і/або термін. Цей вид договору найчастіше використовується при найманні іноземців, у тому числі українців.

У порівнянні з трудовим договором за договором-дорученням у роботодавця менше зобов'язань. Наприклад, можуть бути відсутні обмеження за робочим часом (вихідні, свята, нічний час), надбавки за понаднормові, оплата лікарняного, надання відпустки. Зміни умов договору-доручення можуть відбуватися в односторонньому порядку, проста процедура припинення дії договору. Робота за таким контрактом не завжди враховується до загального трудового стажу.

Тому під час підписання працівником договору-доручення слід переконатися, що у документі детально описані такі пункти:

- повна інформація про роботодавця та працівника із соціальними та податковими ідентифікаторами (PESEL, NIP);
- максимально докладний опис обсягу робіт, способу виконання, обов'язків замовника щодо надання умов праці, інструментарію та матеріалів, визначення понаднормового часу та розміру його оплати;
- час роботи, розмір винагороди та спосіб оплати праці;
- міра відповідальності за невиконання пунктів договору, за невиплату зарплати та ін.;
- докладний опис припинення дії договору, умов та процедури його пролонгації, автоматичного припинення або дострокового розірвання.

Договір підряду (umowa o dzieło) також регулюється Цивільним Кодексом (Kodeks cywilny). Такий контракт зазвичай укладається для виконання певного завдання або для досягнення певного результату і має тимчасовий характер. У порівнянні з описаними вище договорами захист прав працівника найнижчий. Варто врахувати, що винагорода за договором підряду виплачується після виконання зазначеного у документі завдання. Робота за таким контрактом не включається до загального трудового стажу.

Нелегальна робота та її наслідки

Робота в Польщі має бути оформлена письмово. Усний договір чи письмовий договір, у якому відсутні обов'язкові елементи (підписи, реквізити сторін), вважається недійсним. Нелегальна робота в Польщі карається великими штрафами як для роботодавця, так і працівника. Іноземця навіть може бути депортовано, а також людина може отримати заборону на кілька років на в'їзд до Польщі. Для працівника договір із роботодавцем є підставою для захисту власних інтересів. У разі, якщо умови договору були порушені, слід звернутися до Державної інспекції праці ([Państwowa Inspekcja Pracy](#) або PIP).

Зарплата та податки: чим відрізняється брутто від нетто?

Коли у Польщі обговорюють зарплату, то дуже часто використовують поняття «брутто» та «нетто». Зарплата брутто – це сума до віднімання податків і зборів, зазвичай зазначається у договорі під час працевлаштування. Зарплата нетто – безпосередньо сума, яку отримує працівник «на руки» після сплати податків та соціальних внесків.

Податок на доходи фізичних осіб у Польщі

Прибутковий податок у Польщі – це прямий податок, яким оподатковуються прибутки фізичних осіб. Податок на доходи фізосіб також називають PIT (Personal Income Tax) або *podatek dochodowy od osób fizycznych* (*podatek od dochodów osobistych*). Існує кілька систем розрахунку цього податку, але при виплаті зарплат українцям переважно використовують базову систему.

З липня 2022 року прибутковий податок при доходах до 120 000 злотих на рік розраховується за такою формулою:

12% – 3600 злотих,

де 3600 злотих – зменшувальна сума. Зменшувальна сума (*kwota zmniejszająca*) – це все ті ж 12% від неоподаткованого мінімуму. У 2022 році такий неоподатковуваний мінімум дорівнює 30 000 злотих на рік.

Польське законодавство передбачає кілька випадків звільнення від сплати прибуткового податку. Найактуальніший для українців такий: іноземець молодший за 26 років, який офіційно працює за трудовим договором (*umowa o pracę*) і має дохід менше ніж 85 528 злотих рік, не платить [PIT](#). Якщо іноземець працює за договором-дорученням (*umowa zlecenie*), він має право на цю пільгу у випадку, коли є резидентом Польщі (тобто знаходиться в Польщі більше ніж 183 дні на рік і має «життєві інтереси в Польщі»).

Відрахування на соціальний захист у Польщі

Друга частина відрахувань із заробітної плати – це соціальні платежі в [ZUS](#) (Управління соціального забезпечення). Сюди входять:

- внесок пенсійний (*ubezpieczenie emerytalne*) – 9.76%
- внесок у разі втрати працездатності (*ubezpieczenie rentowe*) – 1.5%
- внесок у разі хвороби, тобто на оплату лікарняного листа (*ubezpieczenie chorobowe*) – 2.45%
- медична страховка (*ubezpieczenie zdrowotne*) – 9% від брутто-сума перших трьох внесків. До ZUS можна вписати також членів родини, які проживають у Польщі разом з працівником, тоді вони теж можуть користуватися безкоштовними медичними послугами. На розмір податку це не вплине.

Усі ці внески відраховуються обов'язково лише у разі працевлаштування за трудовим договором (*umowa o pracę*). Наприклад, якщо працівник працює за договором-дорученням (*umowa zlecenie*), то внесок на випадок хвороби за бажанням працівника можна не сплачувати. У такому разі лікарняний лист йому не оплачуватимуть.

Зарплата брутто та нетто в залежності від виду договору

Система оподаткування у Польщі досить складна. Законами передбачено низку пільг та компенсацій, які можуть впливати на розмір зарплати нетто за однакового брутто. Крім того, за підсумками кожного року відбувається перерахунок прибуткового податку. В результаті держава може як стягнути, так і повернути частину коштів.

Зарплата нетто залежить від виду договору, укладеного між роботодавцем та працівником. Трудовий договір (umowa o pracę) передбачає оплату всіх соціальних внесків, забезпечуючи повний соціальний пакет працівникові. Такий договір дає можливість для оплати прибуткового податку використовувати певні пільги.

При працевлаштуванні за договором-дорученням (umowa zlecenie) можна відмовитися від виплати внесків у разі хвороби. Зменшувальна сума за прибутковим податком повертається тільки після закінчення року при перерахунку. За трудовим договором, наприклад, 1/12 зменшувальної суми додається до нетто щомісяця.

За договором підряду (umowa o dzieło) потрібно сплатити лише прибутковий податок. Соціальні внески не вносяться. Відповідно, такий договір не передбачає жодного соціального захисту працівника.

Приблизну зарплату брутто та нетто можна підрахувати, скориставшись онлайн калькулятором на сайтах:

- zarobki.pracuj.pl
- wynagrodzenia.pl
- money.pl

Оформлення соціальної допомоги від держави

У Польщі діє багато програм, спрямованих на підтримку сімей. Призначає та виплачує кошти [Заклад соціального страхування](#) (ZUS). Право на отримання соціальних виплат мають громадяни України, які постійно проживають у Польщі та мають один з документів, що підтверджує законність перебування та доступ до польського ринку праці. Наприклад:

- карта часового побиту з анотацією «доступ до ринку праці»;
- карта сталого побиту;
- карта побиту з Картою Поляка тощо.

Також право на соціальні виплати мають українці, які переїхали в Польщу після початку воєнних дій в Україні.

Перед тим, як подати заяву на призначення соціальної допомоги, потрібно оформити PESEL на батьків та на дитину та відкрити рахунок у польському банку. Крім того, у заяві необхідно буде вказати польський номер телефону та адресу електронної пошти.

Програма «Сім'я 500+»

Соціальну допомогу по програмі 500+ може отримувати один з батьків на кожну дитину до 18 років, якщо дитина проживає з ним та знаходиться на утриманні. Розмір допомоги - 500 злотих у місяць на дитину. ZUS призначає виплати на так званий період соціальної допомоги, який триває з 1 червня поточного року по 31 травня наступного року.

Заява на отримання допомоги подається онлайн. Це можна зробити на Порталі електронних послуг [PUE ZUS](#), на порталі [Emp@tia](#) або через електронний банкінг (багато польських банків підтримують таку опцію). Зручніше подавати документ, використовуючи довірений профіль (profil zaufany). Якщо із дистанційним поданням заяви виникнуть труднощі, можна безпосередньо навідатися до найближчого відділення ZUS. На місці фахівці допоможуть заповнити та надіслати електронну заяву. Важливо! Українці, які приїхали в Польщу після початку війни, можуть бути позбавлені права на допомогу 500+, якщо покинуть територію країни більше, ніж на 30 днів. Якщо сім'я покидає Польщу, обов'язково треба повідомити про відмову від допомоги. Для цього треба надіслати листа у ZUS через портал [PUE ZUS](#). Якщо ви невчасно повідомили про від'їзд, та кошти продовжують надходити, виплачену допомогу треба повернути. Як це зробити, а також банківські реквізити ZUS можна знайти [тут](#).

Програма «Добрий старт»

В рамках програми «Добрий старт» один раз на рік надається допомога у сумі 300 злотих на придбання підручників та шкільного приладдя. Гроші призначені для дітей у віці до 20 років, які навчаються у школі, або у віці до 24 років – для дітей з обмеженими можливостями. Заяви у 2022 році можна подавати з 1 липня по 30 листопада. Як і з допомогою 500+, це треба робити онлайн. Якщо онлайн подати немає можливості, треба прийти до закладу ZUS, де співробітники допоможуть створити профіль на порталі [PUE ZUS](#) та правильно заповнити заяву.

Медичні послуги в Польщі та придбання ліків за рецептом

Медична система у Польщі заснована на принципі обов'язкового страхування громадян та іноземців. Внески на медичне страхування надходять у державну установу - [Національний Фонд Здоров'я](#) (NFZ). Всі, хто легально працюють у Польщі, автоматично отримують медичну страховку. В інших випадках можна укласти добровільний договір страхування – з NFZ або приватними клініками. Якщо людина не має страховки, то вона повинна буде оплатити всі надані послуги згідно з рахунками.

На обов'язкове медичне страхування щомісяця із заробітної платні брутто вираховується приблизно 7,7%. Розмір внеску на добровільне медичне страхування від NFZ вираховується від середньомісячної заробітної плати у визначений період. Наприклад, у серпні 2022 року внесок на добровільне страхування складає близько 600 злотих. Вартість медичного страхування у приватних закладах буде залежати від комплексу послуг – від 60 до кількох сотень на місяць.

Власники обов'язкового та добровільного державного медичного страхування мають право безплатно внести в страховий поліс близьких родичів, які не мають страховки: дітей, чоловіка або дружину, навіть батьків, бабусь та дідусів за умови, що вони проживають разом із застрахованою людиною.

Українці, які приїхали в Польщу після війни, мають право на безкоштовне державне медичне обслуговування у Польщі на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. Це стосується і неповнолітніх.

Медичні послуги від NFZ

І обов'язкове, і добровільне страхування від NFZ включає такий список послуг:

- базова медична допомога,
- спеціалізована амбулаторна допомога,
- діагностичні дослідження, призначені лікарем,
- лікування в стаціонарі,
- психіатричне лікування,
- реабілітація (крім курортів),
- супровід вагітності та пологів,
- стоматологічні послуги (деякі послуги в обмеженій кількості, наприклад, видалення зубного каменю – 1 раз на 365 днів, протезування – 1 раз на 5 років).

Скористатися цими послугами можна або в державних медичних установах, або в приватних, які мають договір з NFZ. При звертанні до клініки треба вказати свій PESEL. Лікарі приймають за попереднім записом, за виключенням випадків з гострим болем. Треба пам'ятати, що в державних клініках зазвичай великі черги. Інколи найближчі вільні місця для запису можуть бути за декілька тижнів.

У надзвичайних випадках, коли є серйозна загроза здоров'ю та життю людини, можна викликати швидку допомогу (Pogotowie ratunkowe). Єдиний телефон для виклику екстрених служб у Європі - 112, також функціонує телефон для виклику медичної екстреної служби у Польщі – 999. За хибний виклик передбачено штраф від 500 злотих.

Якщо потрібна медична допомога, але стан здоров'я стабільний, краще звернутися в відділ екстреної допомоги при лікарні (Szpitalny oddział ratunkowy або SOR). Медичний персонал після опитування позначить звернення певним кольором від червоного до зеленого. Червоний означає, що допомога потрібна негайно. Зелений – що стан стабільний. Потім треба дочекатися виклику до лікаря. Інколи можна чекати кілька годин, особливо якщо звернення позначено зеленим кольором.

Медичні послуги у приватних клініках

Приватні медичні заклади пропонують різний обсяг послуг при страхуванні. Від цього буде залежати вартість поліса. Консультації та послуги, не передбачені страховкою, сплачуються окремо. Людина, яка має державну медичну страховку, також може звертатися у приватну клініку. Якщо установа не співпрацює з NFZ, треба оплатити всі надані послуги. Часто у приватні клініки звертаються у тому випадку, коли в державних медустановах треба очікувати своєї черги дуже довго.

Як купити ліки за рецептом?

Більшість ліків у Польщі видається виключно за рецептом. Це стосується, зокрема, антибіотиків, протизаплідних засобів, сильних знеболювальних та заспокійливих препаратів. Зазвичай рецепт на ліки виписує лікар під час прийому у клініці. Рецепти бувають електронні та паперові. Але більш розповсюджені саме цифрові.

Рецепт може бути надісланий у виді SMS-повідомлення, а також на електронну пошту у виді PDF-файла зі штрих-кодом. Термін дії рецепта залежить від препарату, але зазвичай становить 30 днів. Придбати за рецептом ліки може не тільки людина, якій призначені ліки, але й будь-яка інша. Електронний рецепт можна отримати також за допомогою телемедичних платформ, які працюють у вигляді вебсайтів або мобільних додатків. Послуга коштує 40-50 злотих. Спочатку треба зареєструватися в сервісі та ввести свої дані: ПІБ, PESEL та адресу. Для отримання рецепта треба заповнити форму на потрібні ліки та оплатити консультацію. Протягом години лікар перевіряє інформацію та надсилає електронний рецепт. Найбільш відомі платформи для отримання електронних рецептів:

- medicept.pl
- receptomat.pl

Безрецептурні ліки продаються не тільки в аптеках, а також у звичайних магазинах. Без рецепта можна купити вітаміни, жарознижувальні препарати, від нежитю та кашлю, антидіарейні, проносні, гепатопротектори, пробіотики, спазмолітичні, проти алергії та інші.

Як оформити власний бізнес у Польщі?

Відкрити бізнес у Польщі може будь-який іноземець, у тому числі й українець. Відповідно до ухваленого у Польщі Закону від 12 березня 2022 року громадяни України отримали можливість оформити бізнес нарівні з поляками. Найчастіше свій бізнес і поляки, і українці оформлюють у двох варіантах: фізична особа-підприємець або товариство з обмеженою відповідальністю.

Перед тим, як розпочати процес оформлення, необхідно підготувати такі документи:

- закордонний паспорт;
- PESEL (спеціальний ідентифікаційний номер);
- Profil zaufany, або довірений профіль ePUAP (зазвичай його реєструють під час отримання PESEL).

Після реєстрації компанія отримує ще два ідентифікатори: NIP – податковий код, який дає можливість сплачувати податки та збори; REGON – номер в Офіційному державному реєстрі суб'єктів господарства.

Види діяльності

Під час оформлення бізнесу необхідно вибрати вид діяльності майбутньої компанії. Усі вони зібрані у [Polska Klasyfikacja Działalności](#) (Польський класифікатор видів діяльності). Класифікатор складається з більш як 20 розділів, що визначають ту чи іншу сферу діяльності. При виборі коду можна також скористатися [пошуковою формою](#).

Деякі види діяльності не доступні для підприємців – фізичних осіб:

- банківська діяльність;
- страхування;
- вирощування деяких видів рослин;
- тваринництво;
- протипожежні заходи та ін.

Для деяких видів діяльності потрібно також отримати ліцензії або інші дозволи.

Jednoosobowa działalność gospodarcza (одноосібна підприємницька діяльність)

Jednoosobowa działalność gospodarcza – це ведення підприємницької діяльності фізичною особою. Зареєструвати JDG можна онлайн або безпосередньо в уряді (Urząd). Реєстрація безкоштовна. Щоб зареєструвати індивідуальну підприємницьку діяльність, необхідно подати заяву до CEIDG (Центральний реєстр інформації про господарську діяльність). Онлайн це можна зробити на сайті [biznes.gov.pl](#). Для входу в сервіс потрібно використовувати profil zaufany або електронний підпис. У реєстраційну форму потрібно внести дані підприємця: ім'я та прізвище, дата та місце народження, адреса, PESEL та інші. У графі «Громадянство» слід зазначити, що заявник іноземець. Наступна частина заяви стосується майбутньої фірми: назва, дата початку роботи, передбачувана кількість працівників, види діяльності.

Підприємець може вибрати одну з форм оподаткування:

- на загальних умовах, згідно зі шкалою податку (ставка податку 12% до 120 000 злотих на рік та 32% від доходу понад 120 000 злотих на рік);
- за фіксованою ставкою (ставка податку 19%);
- одноразова виплата за зареєстрованими доходами (доступна не для всіх видів діяльності).

Також підприємець має зареєструватись як платник ПДВ (VAT). Не потрібно це робити, якщо:

- підприємець продає лише товари та послуги, звільнені від ПДВ;
- для деяких видів діяльності тоді, коли продаж не перевищує ліміт 200 000 злотих на рік.

Докладніше про податок на додану вартість, про товари, звільнені від ПДВ, читайте на сайті [тут](#).

Фізична особа-підприємець має платити внески до ZUS (Управління соціального захисту): пенсійне страхування, страхування з інвалідності та нещасних випадків, страхування на випадок хвороби (не обов'язковий внесок), фонди праці та солідарності, медичне страхування.

У перші пів року роботи підприємець може скористатися «Пільгою на старт», яка звільняє від значної частини соціальних внесків. Ще одна пільга дозволяє знизити розмір внесків ще на 2 роки діяльності. Пільги не поширюються на медичне страхування.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (товариство з обмеженою відповідальністю)

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Sp. z o.o.) – це юридична особа, яка має засновників та відповідає за всіма зобов'язаннями майном юридичної особи, а не майном засновників. Засновники можуть відповідати своїм особистим майном у тому випадку, якщо вони несвоєчасно оголосили про банкрутство, а також, якщо буде доведено, що Sp. z o.o. було створено з метою шахрайства. Засновниками Sp. z o.o. можуть бути фізичні та юридичні особи. У тому числі заснувати компанію може фізична особа одноосібно. Мінімальний розмір статутного фонду – 5000 злотих, мінімальний внесок у статутний фонд – 50 злотих.

На першому етапі створення Sp. z o.o. підписується установчий договір (якщо засновник один - установчий акт), який має бути засвідчений нотаріально. Потім має бути внесено статутний фонд, про що складається також нотаріально засвідчений акт.

Перед реєстрацією необхідно визначитись із назвою майбутнього Sp. z o.o. Назва має відрізнятися від зареєстрованих фірм. Перевірити це можна у базах даних [KRS](#) та [CEIDG](#).

Sp. z o.o. може мати до 10 видів діяльності, один із яких має бути основним. Потрібно враховувати, що деякі види діяльності (наприклад, банківська справа або страхування) не можуть здійснюватися у формі Sp. z o.o.

Реєстрація компанії полягає у внесенні даних про неї до Державного судового реєстру (KRS). Зареєструвати Sp. z o.o. можна лише онлайн на Порталі [S24](#) або через [Портал судових реєстрів](#). Для цього знадобиться довірений профіль ePUAP.

При виборі відділу Національного судового реєстру треба перевірити, що заява подається до суду, в територіальній юрисдикції якого знаходиться адреса майбутньої компанії. Подивитися юрисдикцію судів можна [тут](#). Також необхідно сплатити 250 злотих за реєстрацію в KRS та 100 злотих за публікацію оголошення про реєстрацію в «Господарському моніторі».

Після реєстрації в реєстрі необхідно передати додаткові дані (номери банківських рахунків, передбачувану кількість співробітників, місцеперебування бізнесу та контакти) до державних установ:

- протягом 7 днів у ZUS (Установа соціального страхування)
- протягом 21 дня у GUS (Центральне статистичне управління) та Податкову інспекцію;
- за 7 днів до першої угоди зареєструватися платником VAT (ПДВ) у разі потреби.

У Sp. z o.o. також мають бути створені органи управління компанією:

- Збори акціонерів, які є вищим органом управління компанії;
- Правління (виконавчий орган);
- наглядова рада чи ревізійна комісія (обов'язково, якщо статутний капітал понад 500 тисяч злотих і водночас у компанії понад 25 партнерів).

Що краще: JDG чи Sp. z o.o.?

За видами діяльності більше обмежень у приватних підприємців, ніж у юридичних осіб. Підприємець несе відповідальність за діяльність усім своїм майном, Sp. z o.o. - тільки майном компанії, а не її засновників.

Створення Sp. z o.o. дорожче – як мінімум необхідно внести статутний фонд та оплатити реєстрацію. У JDG немає статутного фонду, реєстрація безкоштовна.

Ведення бухгалтерії для JDG орієнтовно коштуватиме 300 злотих нетто на місяць, а Sp. z o.o. - від 700 злотих нетто та вище залежно від масштабів бізнесу. Важливо, щоб бухгалтерським обліком займалися професіонали. І подумати про це варто заздалегідь. Можна найняти бухгалтера, але у Польщі найпоширенішою практикою є укладення договору з компанією, що спеціалізується на наданні бухгалтерських послуг. Крім того, деякі банки під час відкриття рахунку для ведення бізнесу пропонують за певну плату допомогу у веденні бухобліку.

Діяльність JDG досить просто призупинити чи закрити. Процедура закриття Sp. z o.o дуже складна та витратна.

Підстави для довготривалого перебування у Польщі

Тимчасовий дозвіл на проживання (карта часового pobytu)

Карта часового pobytu (karta czasowego pobytu) – документ, що підтверджує надання тимчасового дозволу на проживання в Польщі. Видається на термін не більше 3 років. Після отримання Карти часового pobytu немає потреби оформлювати візу, можна подорожувати країнами Шенгену в режимі 90/180. Студенти ВНЗ, які навчаються на стаціонарі, мають право працювати у Польщі без додаткового дозволу.

Підстави для отримання Карти часового pobytu:

- робота (потрібно надати чинний робочий контракт та дозвіл на роботу);
- навчання на стаціонарі (потрібно надати: документ, що підтверджує навчання в університеті, поліцейській школі або довгострокових мовних курсах; квитанцію про оплату навчання, якщо воно платне);
- возз'єднання сім'ї (діти чи подружжя поляків чи іноземців, які вже мають посвідку на проживання, можуть отримати карту pobytu);
- бізнес.

Відповідно до закону Республіки Польща від 12.03.2022 громадяни України, які втекли від війни, можуть подати клопотання на отримання дозволу на тимчасове проживання не раніше ніж через 9 місяців після дати легального в'їзду до Польщі, але не пізніше 18 місяців після 24 лютого 2022 року, а саме не пізніше 24 серпня 2023 року. Позитивне рішення дозволяє проживати в Польщі легально протягом 3-х років.

Щоб продовжити карту часового pobytu, необхідно повторно подавати весь пакет документів. Бажано робити це заздалегідь – за кілька місяців до закінчення чинної карти (в ухонді можна уточнити точний термін). Якщо підстав для видачі карти немає (звільнення з роботи, відрахування з навчального закладу), обов'язково потрібно написати заяву на відмову від карти pobytu.

Постійний дозвіл на проживання (карта сталого pobytu)

Карта сталого pobytu (Karta stałego pobytu) – документ, що підтверджує надання постійного дозволу на проживання. Право на постійне проживання надається безстроково, тобто на все життя.

Але сам документ - пластикову карту - потрібно змінювати кожні 10 років. Карта сталого pobytu дозволяє постійно перебувати в Польщі, працевлаштовуватися без будь-яких додаткових дозволів, подорожувати країнами Шенгену в режимі 90/180, брати кредит у польських банках.

Підстава для отримання Карти сталого pobytu:

- наявність польського коріння (необхідно буде довести, що один із батьків, бабусь чи дідусів, або двоє прабабусь чи прадідусів були польської національності);
- наявність Карти Поляка (Karta Polaka) – документа, який підтверджує, що один із прабатьків був поляком за національністю;
- подружжя громадян Польщі, які перебувають у законному шлюбі понад 3 роки і щонайменше 2 роки безперервно перебувають у Польщі;
- діти громадян Польщі;
- діти іноземців, які мають Карту сталого pobytu або Довгострокового резидента ЄС, які народилися після отримання цих документів або під час дії тимчасової посвідки на проживання та ін.

Маючи Карту сталого побиту, можна отримати польське громадянство. Якщо сталий побит отримано по Kartі поляка або за польським корінням, подавати на громадянство можна через 1 рік, в інших випадках – через 3 роки.

Карта довгострокового резидента Євросоюзу

Карту довгострокового резидента Євросоюзу (zezwoleńie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej) можна отримати після 5 років легального безперервного проживання у Польщі. Документ дає іноземцю практично ті самі права, що і Карта сталого побиту.

Кандидату потрібно відповідати таким вимогам:

- наявність легального постійного джерела доходу;
- наявність медичної страховки;
- документальне підтвердження того, що кандидат володіє польською мовою на достатньому рівні.

Карта резидента ЄС видається на 5 років. Через 3 роки можна претендувати на здобуття польського громадянства.

Блакитна карта ЄС

Блакитна карта ЄС (Niebieska karta UE) – документ, що надає дозвіл на проживання та дозвіл на роботу іноземцю для виконання робіт високої кваліфікації. Термін дії – до 3 років. Дає майже ті ж права, що і карта часового побиту.

Отримати Блакитну карту ЄС можна за наявності:

- диплома про вищу освіту чи 5 років досвіду необхідної професії;
- підписаного трудового договору строком не менше як 1 рік;
- заробітної плати не менше 150% від середньої у країні за попередній рік.

Через 2 роки проживання за Блакитною Картою ЄС можна подавати на карту Довгострокового резидента ЄС.

Пакет документів та терміни оформлення карт побиту

Пакет документів для подання на певний вид карти побиту в залежності від підстав може трохи відрізнятися. Але у всіх випадках потрібні такі документи:

- 2 копії анкети-заяви польською мовою;
- Фото (4 шт., 3,5 x 4,5 сантиметра);
- 2 копії та оригінал закордонного паспорта, якщо треба продовжити карту – то й стару карту;
- Страхування;
- Документи-підстави для отримання картки (наприклад, трудовий договір, договір із ВНЗ, документи від родича тощо);
- Для неповнолітніх – згода батьків;
- У деяких випадках потрібна прописка та PESEL (необхідно уточнювати в ужонді).

Документи подаються до воєводського ужонду. Якщо якісь із документів українською мовою – необхідно зробити присяжний переклад. Зазвичай в ужонд потрібно заздалегідь записатися через сайт. Співробітник установи також візьме відбитки пальців. Рішення про отримання карти побиту називається децизія.

Коли в ужонді беруть документи, то в паспорт ставиться відповідний штамп. Необхідно проконтролювати, щоби чиновник обов'язково поставив цей штамп. Він дає право легально перебувати в Польщі, але не дозволяє виїжджати з Польщі. Точніше, виїхати, наприклад, до України можна. Але штамп не дає підстав для в'їзду до Польщі. По можливості, краще не виїжджати з Польщі, доки не буде ухвалено рішення щодо карти побиту.

Залежно від виду карти побиту, потрібно сплатити збір:

- Карта часового побиту та Блакитна карта ЄС 440 злотих;
- Карта сталого побиту та Карта довгострокового резидента ЄС 640 злотих.

Виготовлення безпосередньо пластикової картки коштує 50 злотих.

Рішення по тимчасовому дозволу на проживання вноситься протягом 60 днів, постійному – протягом 6 місяців. Однак у зв'язку з війною в Україні до 31 грудня 2022 року були призупинені виробництва, пов'язані з отриманням Карт часового, сталого побиту, Довгострокового резидента ЄС.

Зазначимо, що карту побиту можна зробити лише у Польщі. Якщо децизія негативна, необхідно обов'язково отримати на руки відповідне рішення. Протягом 14 днів із моменту отримання рішення можна подати апеляцію.

[Тут](#) є детальна офіційна інформація польського уряду про варіанти легалізації довгострокового перебування на території Польщі. На сайті можна завантажити необхідні у кожному випадку анкети-заяви.

Оренда житла

Як знайти квартиру для оренди?

Варіанти проживання у Польщі:

- хостел (найдешевший варіант, оплата за ліжко-місце в кімнаті на 4-10 осіб, загальна кухня, душ, туалет);
- оренда кімнати (подібно до комунальної квартири, проживання в окремій кімнаті у квартирі з господарями або іншими орендарями, загальна кухня, душ, туалет, коридор);
- квартира-кавалерка (приміщення 20-30 кв. метрів з маленькою кухнею та санвузлом);
- квартира, будинок чи аналог таунхауса – сегмент (повноцінні умови для сім'ї чи кількох друзів);
- гуртожиток для студентів akademiki (бувають приватні та державні, проживання 2-3 особи в кімнаті із загальними кухнею, душем та туалетом).

Щоб знайти квартиру для оренди, можна звернутися до агентства нерухомості або ріелтора. Вартість послуг ріелтора зазвичай дорівнює місячному розміру орендної плати. Плюси цього способу – в Польщі працюють україномовні ріелтори, з яким можна легко спілкуватися, також ріелтор підготує всі необхідні документи для оформлення оренди.

Знайти житло можна і через інтернет – на спеціалізованих сайтах та у тематичних групах у Фейсбук.

Список найбільших сайтів, де розміщують оголошення:

otodom.pl

olx.pl

gratka.pl

domiporta.pl

domy.pl

При пошуку квартири через Інтернет треба переконатися, що ви спілкуєтеся безпосередньо з власником, інакше доведеться сплачувати за послуги ріелтора. Ви маєте право вимагати від власника квартири документ, що підтверджує право власності (własność mieszkania). Це може бути виписка із земельного та іпотечного реєстру, її номер можна перевірити [тут](#).

При виборі житла варто звернути увагу на наявність меблів та побутової техніки, доступу до інтернету, а також чи включена в оголошенні сума оплати комунальних послуг, чи передбачена оплата кауції. Що стосується меблів, то якщо квартира підходить, але чогось не вистачає, то це питання можна обговорити з власником. Найчастіше він йде назустріч і докуповує необхідне.

Особливості оренди житла у Польщі: кауція, чинш, договір

Часто в умовах оренди квартири передбачена сплата кауції. Кауція – це, по суті, застава чи страховка у разі псування майна. Суму прописано в договорі. Після закінчення дії договору, якщо майно не зіпсоване, гроші повертаються орендарю. Часто розмір кауції дорівнює місячному платежу за оренду.

Орендна плата в Польщі включає декілька складових:

- оплата власнику квартири (Koszt wynajmu);
- чинш (Czynsz): аналог квартирної плати за адміністрування, утримання прибудинкової території тощо;
- комунальні платежі (Media): оплата за воду, світло, опалення, вивіз сміття тощо.

Іноді чинш за розміром невеликий і його включають в оплату комунальних послуг.

Важливо відзначити, що система оплати комунальних послуг відрізняється від української. Щомісяця сплачується конкретна сума. Раз на квартал або пів року фахівці знімають показання лічильників,

і проводиться перерахунок. За потреби треба доплатити відповідно до фактичних витрат. У договорі оренди слід прописати пункт про звіряння показань лічильників. Інакше на момент закінчення оренди доведеться сплатити велику суму через перевитрату води чи електроенергії.

Щоб винайняти квартиру, потрібно укласти з власником приміщення договір оренди (Umowa o najmie mieszkania). Обов'язкові пункти договору:

- інформація про власника та орендаря та всіх членів сім'ї, які будуть проживати у квартирі (ПІБ, дата народження, серія та номер посвідчення особи, PESEL, адреса проживання та отримання кореспонденції);
- інформація безпосередньо про квартиру чи будинок;
- дані про всі види та строки платежів;
- стан квартири та меблів на момент укладання договору, краще з фотофіксацією;
- умови розірвання договору.

Договір оренди може бути традиційний (Tradycyjna umowa najmu) та okazjonalний (Umowa najmu okazjonalnego). З іноземцями найчастіше укладають договір okazjonalний. Основні відмінності таких типів договорів:

- Традиційний: у разі примусового виселення гарантується надання соціального житла, неможливо в односторонньому порядку змінити вартість оренди, не потребує нотаріального засвідчення.
- Okazjonalний: головна відмінність договору полягає у зазначенні нерухомості, куди орендар може з'їхати у разі примусового виселення, оскільки за таким договором гарантій надання соціального житла немає, ціна оренди може змінюватись відповідно до умов, прописаних у договорі, договір має бути нотаріально засвідчений.

За термінами дії буває строковий та безстроковий договір оренди. Строковий закінчує свою дію у вказаний у договорі термін (якщо орендодавець погодиться, можна прописати у договорі умови розірвання договору до закінчення терміну оренди). Щодо безстрокового договору, то умови його припинення мають бути прописані у документі. Якщо умови не прописані, то законом передбачено такі строки:

- якщо орендна плата вноситься рідше ніж раз на 30 днів, то попереджати про припинення договору потрібно за 3 місяці;
- якщо орендна плата вноситься раз на 30 днів, попередити потрібно за 1 місяць.
- Маючи на руках договір оренди квартири, можна оформити прописку (Meldunek czasowy). Прописку можна оформити в ужонді за місцем проживання. Не обов'язково, але бажано попередити власника квартири про те, що ви маєте намір оформити прописку.

Цінова політика на оренду квартир у різних містах

Ціна на оренду залежить від кількох факторів: міста та його району, площі, кількості кімнат, стану і т. д. Крім того, великий вплив має економічна ситуація та події, що відбуваються в країні та світі. Наприклад, масовий переїзд українців через війну викликав зростання цін на оренду квартир у великих містах Польщі.

Середня ціна на оренду 1-кімнатної квартири у квітні 2022 року у різних містах Польщі була така:

Варшава - 2050 злотих
Гданськ - 1800 злотих
Вроцлав - 1600 злотих
Краків - 1500 злотих
Щецин - 1450 злотих
Люблін - 1400 злотих
Катовіце - 1350 злотих
Познань - 1300 злотих
Лодзь - 1300 злотих
Ополе - 1150 злотих
Жешув - 1100 злотих
Бидгощ - 1100 злотих

Купівля житла: іпотека у Польщі для українців

Іпотека у Польщі: основні положення

Польське законодавство регулює сферу іпотечного кредитування лише взагалі. Тому вимоги та умови оформлення кредиту у банків можуть відрізнятися та змінюватись в залежності від економічної ситуації в країні.

Узагальнюючи банківські пропозиції щодо іпотечного кредитування, можна зазначити таке:

- іпотеку можна взяти для будівництва будинку чи прибудови, купівлі чи ремонту квартири, будинку, купівлі земельної ділянки чи гаража;
- початковий внесок у розмірі мінімум 10-20% від загальної вартості нерухомості;
- термін погашення кредиту варіюється від 5 до 30-35 років.

Щомісячна сума, яку необхідно сплачувати за іпотечним кредитом, залежить від наступних процентних ставок:

- RRSO (Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania) – власне річна відсоткова ставка.
- WIBOR (Warsaw Interbank Offered Rate) – це відсоткова ставка, за якою банки надають кредити іншим комерційним банкам. Вона систематично коригується, тому впливає на розмір щомісячного платежу. До кінця 2021 року ставка WIBOR була стабільною. Але з початку 2022 року вона стала стрімко зростати, що значно вплинуло на відсотки за іпотечними кредитами. Платежі збільшилися від кількох сотень до кількох тисяч злотих.
- Маржа – постійна складова, встановлюється банком під час видачі кредиту, залежить від суми кредиту, обсягу індивідуального вкладу та купівлі додаткових товарів із пропозицій банку.

Банки пропонують оформити кредит за фіксованою або плаваючою відсотковою ставкою. Фіксовану процентну ставку можна використовувати лише протягом 5 років. Яка вигідніша – важко сказати. Все залежить від ставки WIBOR, яка коригується кілька разів на рік.

Вимоги до українців, які хочуть оформити іпотеку у Польщі

Для кожного банку головне – переконатися, що клієнт може вносити платежі за кредитом. Банк ретельно перевірятиме документи, що підтверджують наявність легального стабільного доходу відповідного рівня, а також інші обставини, що впливають на платоспроможність: контракти на роботу, карти побиту, наявність інших кредитів, кількість членів сім'ї на утриманні. Крім того, банк вивчатиме кредитну історію, якщо вона є.

Більше шансів отримати кредит у власників Карти сталого побиту та Довгострокового резидента ЄС. Іпотеку оформлюють і українцям, які мешкають за тимчасовою посвідкою на проживання. Основна вимога банків – карта побиту має діяти ще мінімум 1 рік.

Згідно з польським законодавством у деяких випадках іноземцю може знадобитися дозвіл на купівлю нерухомості. Це стосується насамперед придбання нерухомості у прикордонних районах, а також придбання сільгоспоб'єктів, земельних ділянок та приватних будинків. Процес отримання дозволу триває понад пів року. Важливо звернути увагу на це під час придбання будинку чи сегмента (таунхауса), оскільки у певних випадках потрібно право викупу прилеглої землі. Банки зазвичай не погоджуються чекати на цей дозвіл, тому такі варіанти краще не розглядати. Докладніше про дозвіл на купівлю нерухомості можна прочитати [тут](#).

Основний пакет документів для подання заявки на іпотеку включає:

- паспорт та карта побиту;
- прописка;
- PESEL;
- підтвердження джерела доходу (банківська виписка за 6-12 місяців; трудовий договір, що діє ще як мінімум рік; для підприємця – довідка про доходи за 1-2 роки, довідка про сплату податків тощо).

Рішення про видачу кредиту зазвичай ухвалюється протягом 2-3 тижнів.

Також потрібно бути готовим до додаткових витрат. Наприклад, потрібно буде сплатити податок на цивільно-правові дії у розмірі 2% вартості нерухомості при купівлі на вторинному ринку.

Також покупець має замовити незалежну оцінку ринкової вартості нерухомості (operat szacunkowy).

На підставі оцінки банк встановить розмір маржі, а також буде прораховано страховку. Часто банк радить фірму, де можна замовити незалежну оцінку. Середня вартість обстеження квартири при оцінюванні коштує від 400 до 650 злотих. Оцінка будинку коштує близько 1000 злотих.

Послуги нотаріуса обійдуться ще близько 2000 злотих. Слід пам'ятати, що відвідування нотаріальної контори може тривати 2 години й більше, оскільки нотаріус повинен прочитати весь договір. Якщо покупці не володіють польською вільно, то обов'язково має бути перекладач. Його послуги також потрібно сплатити.

При купівлі квартири в будинку, що будується, до нотаріуса доведеться йти двічі, тому що в такому випадку підписується два договори. Перший – договір про наміри (umowa deweloperska), оскільки будинок ще у процесі будівництва. Після здачі в експлуатацію та отримання ключів від квартири – договір передачі права власності на житло (akt prawa własności). Покупець оплачує послуги нотаріуса двічі.

Також потрібно буде придбати страховку на нерухомість. Якщо житло тільки будується, то банк вимагатиме додаткову страховку за підвищений ризик.

Калькулятори для розрахунку іпотечних платежів польських банків:

- [PKO Bank Polski](#)
- [Pekao](#)
- [Santander](#)
- [ING Bank Śląski](#)
- [m.Bank](#)

З питань оформлення іпотеки можна звернутися до іпотечного брокера. Він допоможе розібратися у пропозиціях різних банків та підтримає на кожному етапі.

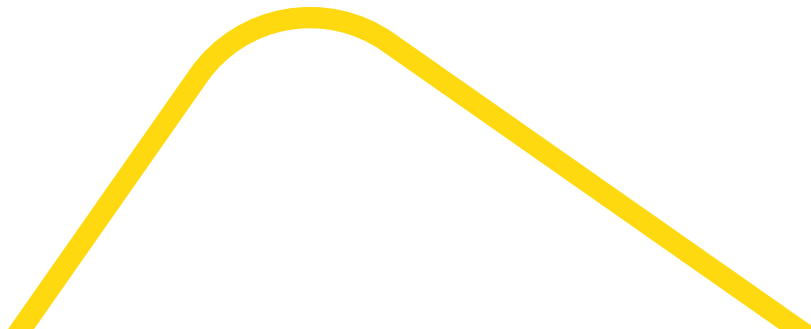
Важливі моменти при оформленні іпотеки

Після оформлення іпотеки необхідно подати заяву до суду на отримання офіційного права власності на нерухомість (присвоєння номера księgi wieczystej).

До суми кредиту на житло можна додати суму на ремонт, вбудовані меблі, сантехніку, вбудовану побутову техніку. Для цього банк попросить скласти кошторис.

Іпотечний кредит можна рефінансувати, тобто «продати» іншому банку на більш вигідних умовах.

При продажу житла, придбаного в іпотеку, і якщо не планується інша іпотека, протягом перших 5 років від моменту отримання права власності доведеться сплатити податок на прибуток.

Як купити квитки на громадський транспорт та як ними користуватися?

У Польщі ефективна система громадського транспорту. Залежно від міста можна користуватися автобусами, трамваями, тролейбусами, метро та поїздами. Головні переваги польського громадського транспорту – це рух чітко за розкладом, єдиний квиток на різні види транспорту, чистота та комфорт.

Громадський транспорт Варшави

До системи громадського транспорту Варшави входять автобуси, трамваї, метро та приміські поїзди (електрички). Місто розділене на дві квиткові зони: 1 strefa та 2 strefa. До першої входить безпосередньо Варшава, до другої – приміські населені пункти. Прикордонні зупинки та зупинки у другій зоні мають відповідне маркування. Карту квиткових зон, а також детальнішу інформацію про це можна знайти на сайті wtp.waw.pl.

Види квитків на громадський транспорт

У Варшаві квиток на проїзд діє на всі види транспорту. Залежно від терміну дії квитки бувають одноразові, тимчасові, короткострокові та довгострокові. Що стосується зони дії, то можна купити квиток, який дійсний або тільки в першій зоні, або у двох зонах. Деякі види квитків можуть бути груповими.

Одноразові квитки діють 20, 75 чи 90 хвилин. Ціна відповідно 3,40, 4,40 та 7 злотих. Груповий квиток (до 10 осіб) на 75 хв на 1 зону коштує 22 злотих.

Добовий квиток на необмежену кількість поїздок коштує 15 злотих в 1 зону та 26 злотих для двох зон. 3-денний квиток для 1 зони обійдеться в 36 злотих, для двох зон – 57 злотих.

Квиток на вихідні, що діє з 19.00 п'ятниці до 8.00 понеділка у двох зонах, коштує 24 злотих. Груповий квиток (до 5 осіб) на вихідні коштуватиме 40 злотих.

Довгострокові квитки діють 30 або 90 днів, можуть бути іменними або на пред'явника. Наприклад, іменний 30-тиденний квиток для 1 зони коштує 110 злотих, а 90-денний для 1 зони обійдеться у 280 злотих. Докладніше про вартість довгострокових квитків можна прочитати [тут](#).

Як купити та як користуватися квитками

Купити квиток можна у спеціальних автоматах з продажу квитків. Вони знаходяться на станціях метро, біля автобусних зупинок та у більшості транспортних засобів. Сплатити можна банківською картою, в деяких автоматах готівкою та за допомогою BLIK. У квиткоматах доступні російська та українська мови. Куплений квиток потрібно пробити в автобусі чи трамваї одразу після початку руху. У метро квиток пробивається на турнікеті.

Довгостроковий квиток на пред'явника також можна купити у квиткоматі. Це паперовий квиток, який потрібно активувати під час першої подорожі. Користуватися ним можуть кілька людей по черзі.

Купити квиток також можна за допомогою мобільних додатків. Найбільш популярні: Jakdojade, moBILET та Skycash. Більшість програм онлайн-банкінгу також дозволяють придбати квитки в громадський транспорт. Щоб активувати електронний квиток із додатка, потрібно зісканувати спеціальний QR-код. Таблички з QR-кодами висять на вході в метро і всередині автобусів та трамваїв. Довгострокові іменні квитки у вигляді пластикової картки необхідно оформляти у Пунктах Обслуговування Пасажирів (ПОП). Повний список адрес пунктів можна знайти на сторінці [тут](#). З собою необхідно мати паспорт та фото 3,5 x 4,5 сантиметра. Після кожного поповнення картки її потрібно активувати. Перевірити термін дії картки можна за допомогою того ж автомата для активації. На ньому висвітлиться дата, до якої дійсна картка.

Пільги на квитки та штрафи

Безкоштовно у громадському транспорті Варшави можуть їздити:

- діти від народження до 30 вересня року, у якому їм виповнюється 7 років;
- учні польських шкіл (користуються або картою учня, яку видає школа, або оформляється іменна картка у ПОП);
- пасажери старше 70 років.

Знижки на квитки у громадський транспорт:

- 50% для дітей та підлітків до 17 років (за наявності документа з фото, що підтверджує вік), молодих людей від 17 до 21 року (за наявності дійсного шкільного/студентського квитка), учнів та студентів іноземних шкіл до 26 років (за наявності міжнародного студентського посвідчення особи);
- річний квиток за 50 злотих для людей старше 65 років.

З повним списком пільг та знижок можна ознайомитись на [сайті Варшавського Громадського Транспорту](#).

Штраф за проїзд без квитка передбачено у розмірі 266 злотих. Штраф за проїзд без документа, що підтверджує право на безоплатний проїзд чи пільги, становить 196 злотих. Надається «знижка» на штраф, якщо його сплатити відразу ж контролеру або протягом 7 днів.

В інших великих містах Польщі система громадського транспорту подібна до варшавської, за винятком наявності метро. Вартість проїзду відрізняється, але принцип схожий - поділ на зони, різні терміни дії квитка. Детальну інформацію можна знайти на офіційних вебсайтах міст.

Громадський транспорт у Польщі: важливі правила

У Польщі у громадському транспорті немає кондукторів. Тому краще подбати про придбання квитка на проїзд завчасно. Тим, хто часто користується громадським транспортом, вигідніше користуватися довгостроковими проїзними квитками.

Періодично в автобусах, трамваях та метро з'являються контролери. На вимогу контролера потрібно пред'явити квиток та документ, що підтверджує право на пільгу чи знижку (якщо пільговий чи знижковий квиток).

У Польщі заборонено курити на зупинках громадського транспорту. За таке порушення передбачено штраф до 500 злотих.

У Польщі на своєму авто

Чи потрібно реєструвати у Польщі автомобіль на українських номерах?

Згідно із [законодавством ЄС](#), при тимчасовому переїзді (на строк до 6 місяців) до іншої країни немає потреби реєструвати свій автомобіль або сплачувати будь-які податки. При переїзді на постійне місце проживання такий обов'язок виникає.

Щодо Польщі, то на практиці українці роками їздять на українських номерах польськими дорогами. Головне – мати при собі документ, що підтверджує право користування транспортним засобом.

Чи потрібно страхувати авто?

Згідно з польським законодавством, всі автомобілі обов'язково мають бути застраховані. Тому, плануючи поїздку до Польщі, необхідно в Україні придбати Зелену Карту (Green Card). Простими словами, Зелена Карта – страховка, що діє на території більш ніж 40 країн Європи та Азії. Якщо термін дії Зеленої Карти закінчився, а ви з автомобілем перебуваєте на території Польщі, обов'язково потрібно придбати нову страховку (Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej). Для автомобілів на закордонній реєстрації польські страхові компанії пропонують поліс OC Graniczna. Вартість приблизно 75 злотих на місяць. Щоб придбати страховку, потрібно надати закордонний паспорт, техпаспорт на авто, а також вказати польський номер телефону та адресу в Польщі. За відсутність страховки передбачено великі штрафи. Розмір штрафу залежить від кількості днів прострочення страхового поліса. Наприклад, прострочення від 1 до 3 днів – штраф 1200 злотих. Максимальна сума – 6020 злотих – за відсутність страхового поліса понад 14 днів.

Чи потрібно міняти права водія?

Відповідно до вимог польського законодавства, іноземець, який знаходиться на території Польщі понад 185 днів, зобов'язаний поміняти національні права водія на польські. Слід зазначити, що часто українці навіть після пів року проживання у Польщі не змінюють українське посвідчення водія. Однак треба розуміти, що у разі ДТП страхова компанія може відмовити у компенсації через недійсні права!

Щоб замінити українське посвідчення водія на польське, потрібно звернутися в уряд за місцем проживання з такими документами:

- заява на обмін посвідчення водія (завантажити [тут](#));
- фото 3,5 x 4,5 сантиметри;
- посвідчення особи (закордонний паспорт);
- копія документа, що підтверджує право на законне перебування на території Польщі (віза, мапа побуту тощо);
- прописка (якщо прописка відсутня, необхідно уточнити в уряді, який документ надати);
- українське посвідчення водія та його копія (якщо в посвідченні немає транскрипції даних латиницею, доведеться зробити присяжний переклад);
- квитанція про оплату зборів (близько 100,5 злотих).

Термін виготовлення посвідчення водія – офіційно максимум місяць. Але через те, що під час перевірки українських прав польські чиновники роблять запит в Україну, на практиці процес може затягнутися на два і більше місяці. При заміні прав водіїв на польське українське посвідчення необхідно здати в уряд.

Коли права будуть готові, має прийти SMS-повідомлення. Перевірити готовність документа можна на вебсайті info-car.pl. На час очікування іноземцю видається «тимчасові права» - документ, що підтверджує факт подання прав на заміну.

Відповідно до Закону Республіки Польща від 12.03.2022 громадяни України, які приїхали після початку війни та отримали PESEL з позначкою UKR, можуть не змінювати свої посвідчення водія на польські до кінця 2022 року. Також продовжено термін дії прострочених прав водія до кінця поточного року.

Важливо! 29 червня 2022 року Україна та Євросоюз підписали угоду про лібералізацію автоперевезень, відому як «транспортний безвіз». У зв'язку з цим можливо найближчими місяцями вимога про заміну прав після 6 місяців перебування в Польщі буде скасована. Однак якщо права старого зразка, а не у вигляді пластикової картки, то міняти їх, швидше за все, все ж таки доведеться.

Як купити та зареєструвати автомобіль?

Як вибрати автомобіль?

Основним джерелом інформації з продажу автомобілів залишається Інтернет. На спеціалізованих сайтах розміщено тисячі оголошень власників машин та дилерів. Найпопулярніші сайти продажу автомобілів та мотоциклів у Польщі:

- [Otomoto](#)
- [Moto Allegro](#)
- [Olx](#)
- [Moto Gratka](#)
- [Auto.PI](#)
- [Autotrader](#)

Додаткову інформацію про автомобіль можна знайти у [Центральному транспортному реєстрі Польщі](#). Для цього необхідно ввести дані про машину: реєстраційний номер, VIN-код та дату першої реєстрації. Дані з реєстру мають збігатися з даними у документах, які надає власник. Перевірити автомобіль потрібно безпосередньо при фізичному огляді. Варто звернути увагу на цілісність лакофарбового покриття, наявність подряпин, вм'ятин, корозії на кузові. Не зайвим буде завести автомобіль і проїхатися, щоб бути впевненим у своєму виборі. Більше повну картину можуть дати фахівці автомобільного СТО.

Оформлення угоди

Іноді власник автомобіля просить дати завдаток перед укладанням угоди. Факт отримання завдатку бажано оформити документально як розписку. Завдаток може бути внесений як готівкою, так і безготівковою формою.

Основний документ, що підтверджує перехід права власності на транспортний засіб, – це договір купівлі-продажу (або рахунок-фактура, якщо продавець – юридична особа). У договорі обов'язково мають бути зазначені:

- дата, місце укладання;
- інформація про продавця та покупця (ПІБ, серія та номер документів, що засвідчують особу, PESEL або ІПН);
- інформація про автомобіль (марка, модель, VIN-код, рік випуску, обсяг двигуна та ін.);
- вартість автомобіля та форма оплати.

У договір також можна включити пункти про те, що покупець обізнаний з технічним станом машини, і авто на момент продажу відповідає технічним умовам допуску для руху по дорогах.

Як українцю зареєструвати автомобіль у Польщі?

Протягом 30 днів після оформлення договору купівлі-продажу слід зареєструвати автомобіль. Рух дорогами Польщі на незареєстрованому транспортному засобі заборонено. Зареєструвати автомобіль можна в ужонді. Для цього необхідно підготувати такі документи:

- заяву на реєстрацію транспортного засобу wniosek o rejestrację pojazdu (можна завантажити [тут](#));
- документ, що підтверджує право власності на авто (договір купівлі-продажу або рахунок-фактура);
- свідоцтво про реєстрацію авто dowód rejestracyjny з актуальною датою технічного огляду (якщо термін дії техогляду минув, доведеться пройти новий технічний огляд);
- номерні знаки;
- картка транспортного засобу karta pojazdu (якщо є);
- документ, що підтверджує особу українця (закордонний паспорт) та документ, що підтверджує законність перебування на території Польщі (наприклад, національна віза, карта побиту тощо)
- страхування;
- квитанції про оплату всіх зборів.

Вартість реєстрації автомобіля коштуватиме приблизно 200 злотих. В ужонді буде видано тимчасовий техпаспорт. Протягом 30 днів буде виготовлено постійний техпаспорт на авто, про що прийде СМС-повідомлення з ужонду. Термін дії постійного техпаспорта у разі, якщо авто реєструється на іноземця, буде обмежено терміном дії дозвільного документа, що підтверджує легальність перебування у Польщі.

При реєстрації нового автомобіля необхідно також сплатити акцизний збір, розмір якого залежить від об'єму автомобіля: до 2-х літрів трохи більше ніж 3% вартості, більше 2-х літрів – близько 19%.

У деяких ужондах під час реєстрації автомобіля вимагають прописку (zameldowanie). Однак на офіційному сайті уряду Польщі такої вимоги не вказано.

Як зареєструвати автомобіль, щоб потім розмитнити в Україні?

Якщо автомобіль був придбаний з метою розмитнення на території України, то процедура трохи відрізнятиметься. У такому разі продавець і покупець звертаються до ужонду, щоб заявити про намір вивезти авто з Польщі.

Необхідно надати заяву на тимчасову реєстрацію автомобіля, договір купівлі-продажу, документи на авто, оформлюється короткострокова страховка. В результаті новий власник отримує транзитні номери на авто, щоб перетнути кордон.

Як вивчити польську мову?

Мобільні додатки з вивчення польської мови

На сьогодні розроблено десятки мобільних додатків із вивчення іноземних мов. Опанувати нову для себе мову на досконалому рівні навряд чи вдасться, але поширені фрази та базовий словниковий запас вивчити можна.

Зазвичай ці додатки мають безкоштовний, а також платний контент. Безкоштовний режим передбачає обмеження доступу до нових уроків, наприклад, не більше одного уроку на день, не більше 10 нових слів на добу тощо. Платна підписка дає необмежений доступ до всіх ресурсів програми. Вартість коливається від 5 злотих до 25 злотих на місяць.

Найбільш популярні мобільні додатки, які допоможуть вивчити польську мову:

- Duolingo
- Busuu
- Mondly
- Ling Learn Languages
- FunEasyLearn
- Drops

Безкоштовні онлайн-курси

В Інтернеті можна знайти безкоштовні онлайн курси польської мови. Також деякі навчальні організації – національні університети, онлайн-школи – відкрили безкоштовний доступ для українців до своїх ресурсів. Ось декілька з них:

- ukraina.vizja.pl
- polskijazyk.pl
- eskk.pl/polski-dla-ukraincow-za-darmo
- ua.etutor.pl
- hello.tutlo.com
- lingohut.com

Платні курси

Залишаються затребуваними платні курси з вивчення польської мови. Школи пропонують різні програми для своїх учнів: базові для новачків, більш просунуті для тих, хто хоче вдосконалити наявні знання, інтенсивні для тих, кому потрібно підтягнути мову за короткий термін. Наприклад, ці курси дозволять швидко опанувати польську мову:

- polskitu.com
- polskionlinepro.com

Індивідуальні заняття

Один із найефективніших методів вивчення іноземної мови – індивідуальні заняття. Викладач коригує програму вивчення залежно від потреб та прогресу учня. Уроки в онлайн-режимі дозволяють займатися в будь-якій точці світу, заощадити час на дорогу і, що важливо, коштують дешевше. Вартість одного заняття починається від 20-25 злотих за 1 годину. Наприклад, платформа preply.com має велику базу викладачів польської мови. Тут можна подивитись рейтинг вчителя, відгуки учнів, ціну за годину занять.

Поради, які допоможуть вивчити польську мову

1. Вчіть мову щодня.
2. Чим більше часу ви приділяєте вивченню мови - тим швидше ви її освоїте.
3. Читайте новини, журнали, книги іноземною мовою (краще починати з дитячих чи адаптованих для вивчення мови).
4. Переказуйте те, що прочитали.
5. Слухайте радіо, дивіться відео (краще починати з мультфільмів або спеціальних навчальних роликів).
6. Нові слова з перекладом записуйте та періодично їх повторюйте.
7. Читайте вголос, повторюйте вголос кілька разів слова, які вивчаєте, промовляйте вголос письмові вправи.

Стислий українсько-польський розмовник

Добрий день!
До побачення!
Гарного дня!
Вибачте
Дякую
Будь ласка
Так
Ні
Жінка
Чоловік
Мені потрібна допомога
Я себе відчуваю добре/
погано
Де купити квиток на поїзд
(літак, автобус, трамвай, метро)
Залізничний вокзал
Автовокзал
Зупинка
Аеропорт
Транспортний засіб
Вулиця
Прспект
Площа
Їжа
Нічліг
Безплатний
Скільки коштує...?
Де знаходиться...?
Мені потрібно (у магазині)...
Не розмовляю польською мовою
Не розумію польську мову
Повторіть, будь ласка
Заборона палити
Увага, автомобіль
Магазин
Склад
Готівка
Карта
Обмін валюти
Черга
Акція
Розпродаж
Фрукти
Овочі
Дека (100 gr = 10 deka)

Dzień dobry [джень добри]
Do widzenia [до відзєня]
Miłego dnia! [мілего дня]
Przepraszam [пшепрашам]
Dziękuję [джєнькує]
Proszę [проше]
Tak [так]
Nie [нє]
Kobieta [кобєта]
Mężczyzna [менжчизна]
Potrzebuję pomocy [потшебує помощи]
Ja czuję się źle/dobrze
[я чує щє жьлє/добже]
(samolot, autobus, tramwaj, metro)
[самольот аутобус трамвай метро]
Dworzec PKP [двожец ПКП]
Dworzec PKS [двожец ПКС]
Przystanek [пшистанек]
Lotnisko [льотніско]
Pojazd [поязд]
Ulica [уліца]
Aleja [алєя]
Plac [пляц]
Jedzenie [єдзєнє]
Nocleg [ноцлєг]
Bezplatny [безплатни], Darmowy [дармови]
Ile kosztuje...? [ілє коштує]
Gdzie się znajduje...? [гджє щє знайдує]
Proszę [проше], Potrzebuję [потшебує]
Nie mówię po polsku [нє мувє по польську]
Nie rozumiem polskiego [нє розумєм польського]
Proszę powtórzyć [проше повтужичь]
Zakaz palenia [заказ палєня]
Uwaga, samochód [увага самохуд]
Sklep [склєп]
Magazyn [маґазин]
Gotówka [готувка]
Karta [карта]
Kantor [кантор]
Kolejka [колєйка]
Oferta [оферта]
Wyprzedaż [випшедаж]
Owoce [овоце]
Warzywa [важива]
Deka [дека]

Корисні інтернет-посилання та контакти

Міністерство закордонних справ України
mfa.gov.ua

Державна прикордонна служба України
dpsu.gov.ua

Офіційний сайт уряду Республіки Польща для громадян України
gov.pl/web/ua

Міністерство Закордонних Справ Республіки Польща
msz.gov.pl

Прикордонна служба Республіки Польща
strazgraniczna.pl

Інформаційно-сервісний сайт для підприємців Республіки Польща
biznes.gov.pl

Сайт Державної податкової інформаційної служби Республіки Польща
podatki.gov.pl

Сайт Управління соціального забезпечення Республіки Польща
www.zus.pl

Посольство України в Республіці Польща

Адреса: al. J.Ch. Szucha 7, 00-580 Warszawa

Тел.: +48 22 622 47 97

Ел. пошта: emb_pl@mfa.gov.ua

Вебсайт: poland.mfa.gov.ua

Консульський відділ Посольства

Адреса: al. J.Ch. Szucha 7, 00-580 Warszawa

Тел.: +48 22 621 39 79, + 48 698 608 837 (гаряча лінія)

(телефон «гарячої лінії» – просимо використовувати виключно для повідомлення інформації про загрозу життю чи загибель громадян України)

Ел. пошта: consul_pl@mfa.gov.ua

Вебсайт: poland.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya

Межі консульського округу: Мазовецьке, Лодзьке воєводства Республіки Польща

Генеральне консульство України в Кракові

Адреса: al. Beliny-Prażmowskiego 4, 31-514 Krakow

Тел.: +48 12 429 60 66, +48 12 429 45 22

Ел. пошта: gc_plk@mfa.gov.ua

Вебсайт: krakow.mfa.gov.ua

Межі консульського округу: Малопольське, Свентокшиське, Сілезьке воєводства

Генеральне консульство України у Вроцлаві

Адреса: pl. Biskupa Nankiera 7, 50-140 Wrocław

Тел.: +48 71 712 76 00

Ел. пошта: gc_plw@mfa.gov.ua

Вебсайт: wroclaw.mfa.gov.ua

Межі консульського округу: Великопольське, Любуське, Нижньосілезьке та Опольське воєводства

Генеральне консульство України в Любліні

Адреса: ul. 3 Maja 14, 20-078 Lublin

Тел.: +48 81 531 88 89, +48 784 138 555 (гаряча лінія)

(телефон «гарячої лінії» – просимо використовувати виключно для повідомлення інформації про загрозу життю чи загибель громадян України)

Ел. пошта: gc_pll@mfa.gov.ua

Вебсайт: lublin.mfa.gov.ua

Межі консульського округу: Люблінське, Підляське і Підкарпатське воєводства

Консульство України в Гданську

Адреса: ul. Bernarda Chrzanowskiego 60-A, 80-278 Gdańsk

Тел.: +48 58 346 06 90,

Ел. пошта: gc_plg@mfa.gov.ua

Вебсайт: gdansk.mfa.gov.ua

Межі консульського округу: Поморське, Західнопоморське, Куявсько-Поморське і Вармінсько-Мазурське

УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ПОЛЬЩІ

Об'єднання українців у Польщі

Адреса: ul. Kościeliska 7, Warszawa

Тел.: +48 22 679 96 77, +48 22 677 88 06

Ел. пошта: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl

Вебсайт: ukraincy.org.pl

Український дім у Варшаві

Адреса: ul. Zamenhofa 1, Warszawa

Тел.: +48 727 805 764

Ел. пошта: biuro@ukrainskidom.pl

Вебсайт: ukrainskidom.pl

Польсько-українська економічна палата

Адреса: ul. Legionowa 9/2, Warszawa

Тел.: +48 22 827 00 81, +48 22 827 10 79

Ел. пошта: info@pol-ukr.com

Вебсайт: pol-ukr.com

Асоціація українського бізнесу в Польщі

Адреса: ul. Jana Dantyszka 18, Warszawa

Тел.: +48 22 658 10 25, +48 22 658 11 25

Ел. пошта: office@ukrbizpol.org

Вебсайт: ukrbizpol.org

Фундація «Український інформаційний центр»

Тел.: +48 794 499 523,

+38 067 777 66 90

Ел. пошта: prezes.fuci@gmail.com

Вебсайт: www.facebook.com/FUCIpl

Українська суботня школа у Варшаві

Тел.: +48 576 677 498

Ел. пошта: szkola@naszwybor.org.pl, rekrutacja.uaszkola@gmail.com

Вебсайт: uaszkolawaw.pl

Школа «Материнка» ім. Д. Павличка у Варшаві

Адреса: ul. Zgoda 5, I.5, 00-018 Warszawa, Poland

Тел.: +48 729 467 399

Ел. пошта: materunka.pl@gmail.com

Вебсайт: ukranska-shkola-materinka.mozello.com

Сторінка в мережі Facebook: facebook.com/szkola.ua.Materynka

Про TransferGo

Компанія TransferGo була заснована у 2012 році у Великобританії. На сьогодні вона обслуговує 4 млн користувачів на 160 ринках в країнах Європи, Азії, США, Канади та Латинської Америки з офісами в Берліні, Вільнюсі, Стамбулі, Варшаві та штаб-квартирою в Лондоні.

TransferGo – один із найшвидших та найбезпечніших сервісів грошових переказів у Європі. Також TransferGo – перша загальноєвропейська компанія, яка може гарантувати, що гроші будуть доставлені одержувачу протягом 30 хвилин. Чому це так доступно та дешево? Перекази у TransferGo здійснюються з картки на картку, при цьому кошти не покидають країну відправника та не перетинають кордон. Саме тому вдається суттєво знизити витрати на обробку переказу.

Переказ в Україну від TransferGo зараховується на будь-яку картку українського банку. У отримувача гроші будуть усього через кілька хвилин. Переказати гроші можна, не виходячи з дому – на [сайті](#) чи в [мобільному додатку](#) TransferGo.

Запрошуйте друзів та заробляйте гроші

Ви можете не тільки надсилати кошти з TransferGo, а ще й заробляти, запрошуючи друзів. За кожного друга, що зареєструється за вашим посиланням, ви отримаєте 100 злотих.

Як це зробити? Для початку, зареєструйтесь у сервісі TransferGo. Ваш персональний код запрошення знаходиться у розділі «Запросити» у вашому акаунті у додатку чи на сайті.

Розкажіть про TransferGo своїм рідним та друзям, колегам та знайомим. Надішліть свій унікальний код електронною поштою, у Viber, WhatsApp, через SMS або поділіться своїм унікальним посиланням у соцмережах.

Після того, як ваш друг зареєструється за вашим посиланням та зробить переказ на 540 злотих, ви отримаєте 100 злотих на рахунок. Більше запрошених друзів – більше грошей!

Зв'яжіться з нами

Якщо у вас виникнуть додаткові питання щодо переказів, надішліть електронний лист на адресу: hello@transfergo.com, напишіть повідомлення нам у Facebook або зателефонуйте в Службу підтримки. Спеціалісти TransferGo говорять українською мовою та приймають ваші дзвінки з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 20:00 (за Києвом) та з суботи по неділю з 9:00 до 18:00 (за Києвом).

+48 22 307 83 62
+380 893 240 520
(для дзвінків з України)

Приєднуйтеся до нас у соцмережах:

 [TransferGo Ukraine](#)
 [@transfergo.ukraine](#)
 [@transfergo.ukraine](#)
 [TransferGoUkraine](#)

ПЕРЕКАЗУЙТЕ ТУРБОТУ Й ЛЮБОВ!

Даний матеріал не містить вичерпної інформації та носить ознайомчий інформаційний характер.